

TP NRO	Toimenpiteet	Aikataulu	Vastuut	Mittari	Seuranta
	YMPÄRISTÖJOHTAMINEN				
1	Integroidaan ympäristöjohtamista talouden ja toiminnan suunnitteluun, kuten talousarvioon, toimintasuunnitelmaan, sitoviin toiminnallisiin tavoitteisiin ja tulospalkkioon sekä ympäristötilinpidon keräämiseen.	2019	KEPA, TASPAA, YMPA, ROHA	Päivitetty toimintatavat	Työ aloitettu. Ympäristötilinpidon kehittämisessä käyty taustakeskustelua 2019, jonka pohjalta sitä kehitetään vuoden 2020 aikana.
2	Ympäristönsuojelua edistävien hankkeiden hankkeistamisen käytännöt ja vastuut sekä koordinointi sovitaan. Ympäristönsuojelun osa-alueohjelmien osoittamat investoinnit tulee sisällyttää talousarvioehdotuksen raamiin, toimintasuunnitelmaan.	2019 alkaen	KAMU, LIKE, Yht.työssä KEPA, ohjelmavastavat	Käytäntöjen ja vastuiden sopiminen, toteutuneet kohteet	Yhdistetään toimialan projektimallin käyttöönottoon, joka on tuotettu 2019 ja käyttöönotto aloitetaan 2020.
3	Tarkennetaan Helsingin kestävän kehityksen sitoumusta KYMP:n ympäristöohjelman sisältöjä hyödyntäen ja laaditaan KYMP:n oma yhteiskuntasitoumus.	2019	KEPA, YMPA, ROHA	Sitoumuksen tekeminen	Ei toimenpiteitä vielä.
4	Lisätään ympäristöverkostoon jäseniä ympäristönäkökohdilta merkittävistä palveluista, kuten rakennuttamisesta.	2019	KEPA, RAKE	Nimetyt henkilöt	Rakennuttajalta nimetty kehittämisspäällikkö osaksi verkostoa.
5	Tunnistetaan eri ympäristöasiantuntijoiden vastualueet ja suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon kytkeytyvät ydintehtävät.	2019	KEPA, MAKA, RYA, PALU	Määritetyt vastuut	Ympäristöverkostossa on luotu taulukko, jossa on kuvattu kaikkien Kymppin ympäristöasiantuntijoiden ympäristöön liittyvät tehtävät. Päivitetään tarvittaessa.
6	Nimetään ekotukihenkilöitä ja päivitetään heidän työnkuvaan ekotukihenkilön rooli työyhteisössä. Palveluiden esimiehet nimeävät ekotukihenkilön/palvelu.	2019	KEPA, YMPA, kaikki palvelut	Ekotukihenkilöiden määrä, päivitetty työkuvat	Ekotukihenkilöt nimetty palvelukokonaisuuksittain, yhteensä 24 ekotukihenkilöä. Puuttuvat: RYA: Ylläpito ja Tilapalvelut, PALU: Kaupunkimittaus, HATU: henkilöstöpalvelut, talous- ja suunnittelupalvelut, tietohallintopalvelut
7	Integroidaan KYMP-talon pelisääntöihin henkilöstöä koskevat ympäristöohjeet. Luodaan esimerkilliset pelisäännöt seuraaville ympäristökäytännöille: Lajittelu ja energiansäästökäytännöt, paperin käytön vähentäminen, Ilmastokestävät ja reilun kaupan tarjoilut, Lentomat kustamisen päästöjen kompensointi	2019 alkaen	KEPA, YMPA, ekotukihenkilöt	Ohjeiden valmistuminen ja lanseeraus	Kymppiläisen perehdyttämisspaketti päivitetty ekotukitoiminnan sisällöllä. 2020 keväällä valmistuvaan Kymppiläisen käsikirjaan tuotetaan sisältöä yhteistyössä ekotukitoiminnan kanssa.
	YMPÄRISTÖTIETOISUUS				
9	Laaditaan henkilöstön kehittämis- ja koulutussuunnitelma ympäristöasioille osana KYMP Akatemian kokonaisuutta ja koulutetaan henkilökuntaa.	2019	KEPA, HEPA, VIEPA	Valmis suunnitelma	Laadittiin suunnitelma ilmasto- ja kiertotalouskoulutuksista henkilöstölle ja toteutettiin sitä kahdella peruskoulutuksella sekä talonrakentamiseen ja infrarakentamiseen /ylläpitoon suuntautuneella koulutuksella. Lisäksi MAKA ja RYA järjestivät omat HNH-tilaisuudet henkilöstölle.
10	Järjestetään johdolle koulutuksia toimialaa koskevista ympäristötavoitteista ja toimenpiteistä, ympäristöjärjestelmästä sekä keskeisistä ympäristövaikutuksista ja niiden ehkäisystä.	2019 alkaen	KEPA, YMPA, ROHA	Koulutusten+ osallistujien määrä	Ympäristöohjelmaa ja HNH-ohjelmaa esiteltiin vuoden aikana kahden palvelukokonaisuuden joryssä sekä seitsemän palvelun ohjausryhmässä. Tilaisuuksissa käytiin läpi myös ympäristöjärjestelmän kokonaisuutta.

11	Kannustetaan henkilöstöä ideoimaan kestäväen kehityksen mukaisia ratkaisuja erilaisilla kannustinjärjestelmillä, kuten Helinä-ideajärjestelmän ja ekotukitoiminnan apurahan avulla.	2019 alkaen	YMPA	Palkitut ehdotukset	12 työyhteisöjen ympäristötyötä tukevaa kehittämis ehdotusta rahoitettiin ekotukitoiminnan avustuksella (jaettu summa yhteensä noin 6000 euroa).
12	Lisätään perehdyttämissuunnitelmaan kohta ympäristöjohtamisen käytännöistä ja ekotukitoiminnasta.	2019	HEPA, KEPA, YMPA	Tehty/ei tehty	Tehty ehdotus ekotukitoiminnan ja ympäristönsuojelun lisäämisestä perehdytysuunnitelmaan.
13	Tehdään ympäristöviestinnän suunnitelma sisäiseen ja ulkoiseen viestintään. Integroidaan ympäristöasioista viestiminen toimialan viestinnän toimintasuunnitelmaan.	2019	KEPA, VIEPA, YMPA	Suunnitelman valmistuminen	Laadittiin viestintäsuunnitelma KEPA:n ja VIEPA:n yhteistyönä ja käsiteltiin se ympäristöverkostossa. Suunnitelmaa seurataan ympäristöverkostossa.
14	KYMP:n kannalta merkittävien ympäristönsuojelun osa-alueohjelmien tavoitteet avataan palvelun/toiminnon näkökulmasta ja koulutetaan henkilöstöä.	2019 alkaen	Ohjelmasta vastuullinen yhteistyössä KEPA	Koulutusten+ osallistujien määrä	Ei toimenpiteitä vielä.
15	Kehitetään työmaiden viestinnän toimintatapaohjeita. Lisätään viestintää työmaakohteissa rakennuskohteen/työmaan ympäristöasioiden hallinnasta.	2019 alkaen	VIEPA, RAKE	tiedon tuotto, hankkeet	Osana katutöiden työmaa-aikaisten haittojen vähentämistä: Viestinnän palvelumuotoilu työn tuloksena valmistui katutyömaaaviestinnän käsikirja.
16	Tiedotetaan uusista ympäristönsuojelumääräyksistä eri kanavia käyttäen asiakkaille ja koulutetaan KYMP:n henkilöstöä.	2019 alkaen	YMPA, VIEPA	Määräykset vahvistettu, Tiedotus	Päivitetystä ympäristönsuojelumääräyksistä on tiedotettu eri kohderyhmille vuoden 2018 ja 2019. Lisäksi ys-määräyksiä on esitelty Pääkaupunkiseudun katutyöt –koulutustilaisuudessa.
ILMASTOVASTUU					
17	Toimiala selvittää oman aiemman hiilineutraalisuustavoitteensa aikataulun ja kustannukset sekä määrittelee mahdollisesti tarvittavat lisätoimet ympäristöohjelman päivityksen yhteydessä.	2019	YMPA	Tehty/ei tehty	Teetetty selvitys toimialan hiilineutraalisuustavoitteen aikaistamisesta, sen mahdollistamista toimista ja niiden kustannusvaikutuksista. Asia viedään joryyn 2020 ja toimenpiteet päivitetään seurattavaksi ympäristöohjelmaan.
18	Kaupunki toimii testialustana älykkään liikkumisen palveluiden kehittämiselle ja ottaa käyttöön toimivimpia ratkaisuja, kuten robottibusseja. Kaupunkiympäristön toimiala hyödyntää uusia liikkumisen palveluita henkilöstön työasiamatkaliikumisessa Kaupunkiympäristöä siirtymisen jälkeen 2020. Palveluita pilotoidaan käyttäjäryhmille 2018–2019.	2019 alkaen	MAKA, KEPA, YMPA yhteistyössä muiden toimialojen ja kanslian kanssa	Kokeilut	Kaupunki tukee erilaisten liikkumispalveluiden tuloa. Yhtenä konkreettisenä liikkumispalveluiden kokeiluna toteutetaan Jätkäsaari Mobility Lab-hanketta, joka toimii älyliikenteen innovaatioalustana ja sitä hyödyntävien uusien liikenne ratkaisujen kehittämisohjelmana. Vuoden 2018 marraskuussa työasiamatkoilla kokeiltiin yhteiskäyttöautopalveluita. Valmisteltiin KYMP:n liikkumisen linjauksia, jotka valmistuivat alkuvuodesta 2020.
19	Parannetaan kävelyn, pyöräliikenteen ja joukkoliikenteen palvelutasoa sekä raideliikenneverkon kattavuutta - varmistamalla riittävä matkustajakysyntä maankäytön ja liikenneinvestointien yhtäaikaishallinnalla (mm. täydennysrakentaminen), ja - vahvistamalla joukkoliikenteen tehokasta runkoverkkoa.	2019 alkaen	LIKE, YLPI, MYLE, ASKA, yhteistyössä HSL, HKL	Kulkujakauma	Raide-Jokerin rakentaminen jatkuu. Kruunusiltojen suunnittelu jatkuu. Pyörätiesuunnitelmia hyväksyttiin noin 25 km.

20	Ajoneuvoliikenteen hinnoittelujärjestelmä: - Laaditaan lähtökohtaisesti yhteistyössä seudun kuntien ja valtion kanssa tarvittavat lisäselvitykset, joilla varaudutaan kokeilun käynnistämiseen. - Selvitetään liikenteen hinnoittelujärjestelmän tulojen kohdentamista seudun liikennejärjestelmän kehittämiseen osana yli hallituskausien ulottuvaa valtion ja kuntien yhteistä investointipakettia. Hinnoittelun edellytyksenä on tulojen kohdentaminen seudun liikennejärjestelmän kehittämiseen.	valmistelu tällä valtuustokaudella, päätökset mahdollisista kokeilusta	LIKE ja Kanslia, seudullisia taloudellisia ja hallinnollisia ohjauskeinoja selvitetään	Selvitykset, kokeilu	Helsingin seudun tiemaksujärjestelmän suunnittelu ja arviointi - työohjelman laatiminen tehtiin esiselvitysten osalta. Laaditaan MAL 2019-suunnitelman jatkojona Helsingin seudun tiemaksujärjestelmän suunnittelu ja arviointi - työohjelma esisuunnitelman osalta (Tehty HSL:n toimesta).
21	Määritetään sähköautojen latauspisteiden rakentamisen ja toimintaan saattamisen vastuut.	2019 alkaen	RYA, MAKA, PALU	Toiminta-malli	Tehtiin päätös: Yleisillä alueilla olevien pysäköintiruutujen vuokraaminen sähköautojen latauspisteiksi -periaatteet. Tehtiin päätös: Sähköautojen latauspisteiden toteuttaminen kantakaupungin alueelle (vuokraus). Sopimus on voimassa 7 vuotta.
RAKENTAMINEN JA RAKENNUSTEN KÄYTTÖ		Aikataulu	Vastuut	Mittari	
22	Kaupunki lisää puurakentamista kaavoituksessa ja omissa hankkeissa, mikä tukee kuuden suurimman kaupungin kaupunginjohtajien ilmastoverkoston 14.12.2017 aloitetta.	2019 alkaen	ASKA, ROHA, ATT	Toteutuneiden kohteiden määrä	Asemakaavoissa harkittuihin kohteisiin on osoitettu kortteleita puurakentamiskohteille, mm: Meri-Rastila, Karhunkaatajantie, Nallenrinne. Kaavoja valmisteltu 2019.
23	Kehitetään toimialan hankkeiden elinkaariarviointi- ja elinkaarikustannustietoutta. Sovitaan käyttöönotettavista työkaluista eri prosessin vaiheisiin, joissa tehdään kustannusarvioita suunnittelu- ja toteutusratkaisuille. Osallistutaan valtakunnallisesti yhtenäisten laskentatapojen ja työkalujen laatimiseen elinkaariopäätösten arvioinnille.	2019 alkaen	Koordinointi, alkuselitys KEPA, ROHA, ATT ja YMPA, Toteutus: kustannuksia arvioivat tahot ja ROHA, YMPA.	Laskentatyökalu ja käytössä 2021	Kaikissa palvelurakennusten uudishankkeissa on otettu käyttöön suunnittelun lähtökohdaksi yhdeksän elinkaari vaatimusta. Elinkaaren hiilijalanjälki lasketaan YM:n menetelmällä. EKAT-hankkeessa on aloitettu luomaan menetelmää, jonka avulla voidaan palvelutalaverkkotarkastelun yhteydessä ottaa yhdeksi näkökulmaksi elinkaaren hiilijalanjälki ja kustannukset. Elinkaaren hiilijalanjäljen laskentaa kehitetään hankesuunnittelua ohjaavaksi. Osana Canemure-hanketta pilotoitiin hiilijalanjälkilaskentaa tarjousvaiheessa kaupungin asuntotuotannon järjestämässä SR-urakassa. RTS-luokitus tehty 7 ATT:n hankkeelle v. 2019. Yhteenveto kokemuksista ja periaatteet soveltamiselle jatkossa laaditaan kevään 2020 aikana. Seuraavaksi testataan Elinkaariohjauksellia v. 2020. Infrarakentamisen hiilijalanjäljen laskennan edistämiseksi on tehty aktiivisesti yhteistyötä valtion ja muiden suurien kaupunkien kanssa.
24	Selvitetään päästöttömän työmaan toteuttamisen mahdollisuuksia ja pilotoidaan infratai talonrakentamisen kohteissa. Hyödynnetään Osion kokemuksia.	2019 alkaen	YMPA, RAKE	pilotoidut työmaat	Käynnistetty osana Hiilineutraalit ja resurssiviisaan yritysalueet - 6aikahanketta, jota rahoittaa EU:n aluekehitysrahasto. Toteutettu markkinakartoitus päästöttömän työmaan kalustosta (RAKE). Valmisteltu Green deal-sopimusta päästöttömästä työmaasta.

	MAANKÄYTÖN SUUNNITTELUN JA TOTEUTUKSEN OHJAUS	Aikataulu	Vastuut	Mittari	
27	Maankäytön suunnittelussa ohjataan uusiutuvan energian tuottamiseen siihen sopivilla alueilla, joko alueellisesti keskitettynä tai tonttikohteisesti. Uudet laajemmat maankäytön muutosalueet pyritään suunnittelemaan hiilineutraaleiksi.	2019 alkaen	ASKA, MYLE, MAKE	Uusiutuvan energian ohjaus (kaavaselostus) määräykset ja tilavaraukset	Valmistunut Hiilineutraalin Malmin lentokentän alueen energiaselvitys ja Malmin keskustavisio. Käynnistetty yhteistyö Helen Oy:n kanssa Vartiokylänlahden alueen energiatarkeisujen suunnittelussa. Merkittävässä maankäytön suunnitteluhankkeissa laaditaan kartoitus uusiutuvan energiantuotannon potentiaalista. Asemakaavoissa harkituissa kohteissa veloitetaan uusiutuvan energian tuottamiseen.
28	Uudisrakentamiselta edellytetään korkeaa energiatehokkuutta ja/tai vähäpäästöisiä rakennusmateriaaleja. Kaavamuutosten pohjaksi laadittavissa alueellisissa suunnitteluperiaatteissa tarkastellaan tonttien lisärakentamista nykyisten rakennusten energiataloudellisten korjausten tukemiseksi.	2019 alkaen	ASKA, MYLE, MAKE, RAVA	Toteutuneet asemakaavat, tontinluovutusehdot, luvat	Tarkastelu suunnitteluperiaatteissa, mm: Kallvikintie, Vartiokylänlahti, Roihuvuori, Mellunmäki ja Vesala. Asemakaavoissa yksityisiltä tonteilta veloitetaan pääsääntöisesti vastaavaa energiatehokkuutta kuin kaupungin maalla tontinluovutusehdoissa.
29	Kehitetään ennakoivaa neuvontaa (esim. jo hankesuunnitteluvaiheessa) taloyhtiöille energiatehokkaiden peruskorjauksien sekä uusiutuvien energialähteiden käytön edistämiseksi.	2019 alkaen	RAVA, YMPA	Ennakoivan neuvonnan toteutussuunnitelma	Julkaistu uusi ohjekortti Tekniset laitteet ja järjestelmät julkisivuilla ja vesikatolla, jossa on pyritty mahdollisimman pitkälle vapauttamaan erilaisten energiatehokkuutta parantavien laitteiden asennusta rakennuksiin.
30	Laaditaan energiarenessanssi-ohjelma osana kokonaisvaltaista kaupunkikehittämistä ja täydennysrakentamista. Ohjelman keskiössä on lähiöiden ja yksityisomistuksessa olevan vanhan rakennuskannan peruskorjaaminen energiatehokkaalla tavalla.	2019 alkaen valmis 2021	YMPA, RAVA, MYLE, ASKA, yhteistyössä aluerakentaminen	Ohjelma	Helsingin energiarenessanssi-ohjelman luonnos valmistui maaliskuussa 2020 ja eteni päätöksentekoon. Energiakorjauksia edistävä tiimi sijoittuu rakennusvalvontaan.
	SOPEUTUMINEN	Aikataulu	Vastuut	Mittari	
33	Päivitetään toimialan valmiussuunnitelma ilmastonmuutoksen tuomien riskien osalta.	2019	ROHA, Asiantuntija-apu: YMPA	Valmiussuunnitelman valmistuminen	RYA:ssa laadittiin Ilmastonmuutoksen sopeutumisen linjaukset, jossa esitetään toimenpiteet suhteessa kuvattuihin riskeihin. Vastaava prosessi on alkamassa MAKKA:ssa.
	KIERTOTALOUS				
37	Kehitetään purkuihin liittyviä prosesseja ja tiedonhallintaa kiertotalouden edistämiseksi.	alk. 2019	ROHA, MAKE, RAKE, YLPI, KEPA, YMPA	Prosessin kuvaus, toimintatapamuutos	Purkuprosessin ja -ohjeiden teko aloitettu 2019. Urakka-asiakirjoihin päivitetään myös kiertotaloutta edistäviä vaatimuksia. Valmis 2020 aikana.
38	Kartoitetaan materiaalivirrat ja niiden hyödyntämispotentiaali (mm. purkumateriaalit, ylläpidon materiaalit) sekä niiden hallinta- ja seurantatapoja (lupapiste.fi, siirtoasiakirjat, jäteraportointi). Kehitetään tiedonhallintaa synergiassa maa- ja kiviaineksiin liittyvän kehitystyön kanssa.	2019	KEPA (koordinaointi), YMPA, ROHA muiden avainpalveluiden kanssa	Kartoitus, jalostetut toimenpiteet	Selvitys yleisten alueiden viherjätteistä ja niiden hyödyntämisestä sekä hyödyntämisen tehostamisesta kiertotalouden periaatteita noudattaen valmistui. Selvityksen perusteella kehitetään mm. viherjätteiden seurantaa, ja prosesseja niiden tehokkaampaan hyödyntämiseen. Käytännön suunnittelu jatkuu vuonna 2020
39	Parannetaan tietoutta ja osaamista kiertotalouden ja jakamistalouden syvempään hallintaan ja potentiaalin löytämiseen.	2019 alkaen	KEPA, YMPA	Koulutusten määrä	Kiertotalous on sisällytetty neljään Kymppä Akatemian ilmastonmuutos ja kiertotalous -aiheiseen koulutustilaisuuteen vuoden 2019 aikana.

40	Parannetaan kiertotalouden edellytyksiä varaamalla kaavoituksessa ja suunnittelussa alueita materiaalien välivarastointiin ja käsittelyyn paikallisesti. Aloitetaan ennakkosuunnittelu yleiskaavan toteuttamisohjelman tuottaman tiedon mukaan. Varauksia tehdään teknisille toiminnoille koskien mm. - maa- ja kiviainekset - hyödynnettävät purkujätteet - alueellinen lehtijätteen hyödyntäminen viheralueilla - lumitiloja ja hulevesien hallinnan tilavaraukset	2019 alkaen	ASKA, MYLE, KAMU, LIKE, ROHA, YMPA	Toteutuneet tilavaraukset, huoltoverkoston laajeneminen	Kaivumaiden, kiviaineksen ja purkumateriaalien hyödyntämisen periaatteet maarakentamisessa sekä Toimenpideohjelma 2018-2021 hyväksyttiin 23.8.2019 KYLK:ssä. Alueellisen lehtijätteen hyödyntämistä viheralueella tarkasteltiin yleisten alueiden viherjätteselvityksessä. Lisäksi 2020 arvioidaan toimeenpanomahdollisuudet ylläpidon urakoissa.
42	Parannetaan rakennus-, rakenne- ja infrakohtaista tietoa toteutuneista ratkaisusta edellyttämällä suunnittelijoita luovuttamaan rakennusten ja vastaavien toteutamallit sekä urakoitsijoita/toteuttajia mittaamaan ja luovuttamaan tiedot toteutuneista infrarakenteista kaupungin rakennushankkeiden sopimusasiakirjojen mukaan liitetyn ohjeistuksen mukaisesti.	käynnissä, jatketaan	MAKA, RYA, PALU	Vastaanotettujen tietojen seuranta ja julkaisu Vipusessa ja karttapalvelussa	Kaupungin palvelurakennushankkeissa edellytetään jo toteutamallin toimittamista.
KESTÄVÄT HANKINNAT					
44	Selvitetään osallistumista KEINO – hankintojen osaamiskeskuksen käynnistämään Green Deal – toimintaan.	2019 alkaen	koordinaatio YMPA, KEPA	Toteutuneet hankkeet	Käyty neuvotteluja YM:n kanssa päästöttömän työmaan Green Deal -sopimuksesta, joka on edennyt allekirjoitettavaksi 2020.
45	Otetaan käyttöön PKS-yhteistyössä laaditut työkoneiden ja raskaan kaluston kriteerit asteittain kaikissa kuljetuspalveluiden, raskaiden kuljetuspalveluiden ja työkonepalveluiden kilpailutuksissa sekä näitä sisältävien urakoiden kilpailutuksissa. Selvitetään biopolttoaineiden ja -kaasun käyttömahdollisuudet.	2019 alkaen	RAKE, ROHA, KEPA, YMPA, YLPI	Urakoissa käytetyt kalustoa koskevat kriteerit	Kriteerit ovat valmistuneet 2018 ja otettu käyttöön vaihtelevasti KYMP:ssä. Päästöttömän työmaan kriteeristön kehittäminen edistää toimenpidettä.
46	Tunnistetaan ympäristövaikutuksiltaan merkittävimmät hankinnat ja kohdistetaan kehitystyö niihin. Tehdään hankintojen vaikuttavuuden arviointia ympäristönäkökulmasta.	2019 alkaen	KEPA ja YMPA, HALA, yht.työssä RYA	Merkittävien hankintojen tunnistaminen	Toteutettu osana toimialan hankintojen kehittämisprojektia, jonka toteuttamista varten perustettiin vastuullisten hankintojen toimenpideryhmä. Ryhmä teki vuoden aikana nykytilan arvion, ohjelmien ja muiden linjausten kautta tulevan tavoitteiden koostamisen sekä pohjan hankintojen vastuullisuustyön kategoriakohtaiseen merkittävyyden arviointiin.
47	Kehitetään olemassa olevia ja käyttöön otetaan uusia kestäviä hankintakriteerejä merkittäviin hankintoihin (ml. suunnittelun puitesopimukset) huomioiden elinkaari, kiertotalous ja ilmastonäkökulma paremmin.	2019 alkaen	RYA, HATU, MAKA, Asiantuntijat uki: YMPA	Kestävien hankintojen osuus (kpl/€)	Hankintakriteerejä on kehitetty mm. KYMP:ssä Canemuren kehityskohteissa sekä päästöttömään työmaahan. Canemuressa kehityskohteina on tähän mennessä ollut uudisrakennus, katu- ja vesihuoltosuunnittelukohde, peruskorjauskohde ja uudelleenpäällystysurakat. Lisäksi on kehitetty mm. purkusuunnittelun ohjeistusta, joka osaltaan heijastuu hankintoihin.

48	Kaupunkiympäristön toimiala hankkii lähtökohtaisesti aina uusiutuvaa/päästötöntä sähköä. Selvitetään uusiutuvan sähkön hankinnan kustannukset. Selvitetään uusiutuvan kaukolämmön hankinnan mahdollisuudet ja kustannusvaikutukset. Aikataulutetaan hankinnat.	2019 alkaen selvitys 2020	Sähkön ja kaukolämmön tilaajayksiköt , selvitys: YMPA, ROHA	Uusiutuvan sähkön osuus, selvitys	Tehty osana toimialan hiilineutraalisuustavoitteen aikaistamista koskevaa selvitystyötä.
49	Kestävien hankintojen seuranta KYMP:ssä vakiinnutetaan.	2019 alkaen	HALA, YMPA, KEPA	Seurantatavan määrittäminen	Tehty ehdotus hankintojen ympäristöverkoston kautta kaupunginkanslialle Clouidian ympäristö- ja sosiaalisten kriteerien täsmentämisestä järjestelmään.
50	Suosittelaaan kaikkiin toimipisteisiin kokoustarjoilujen toimittajille tuotevalikoimia, joista on karsittu kaikkein eniten ilmastoa kuormittavat vaihtoehdot pois. Koulutetaan sihteereitä ruuan ympäristövaikutuksista ja hankinnoista.	2019	YMPA, HALA		Toteutetaan osana KYMP-talon pelisääntöjä.
LUONNON MONIMUOTOISUUS					
52	Lisätään dynaamisten kasviyhdyksuntien määrää katu- ja puistosuunnitelmissa 2018 valmistuvan ohjeen perusteella. Katusuunnitelmassa arvioidaan aina mahdollisuudet lisätä katuvihreän monimuotoisuutta.	2019 alkaen	KAMU, LIKE	Ohje, toteutuneet kohteet	Ohje valmistui 2019 (Kaupunkiympäristön aineistoja 2019: 2). Dynaamisia kasviyhdyksuntia on suunniteltu vuonna 2019 lukuisiin kohteisiin, myös katusuunnitelmiin.
53	Kehitetään vieraslajeja sisältävän maa-aineksen käsittelyn prosessia yhteistyössä Staran kanssa.	2019 alkaen	ROHA, KAMU, YLPI	Toimintatapa määritetty	Edennyt asteittain.
54	Kehitetään metsäverkostoa ja muita ekologisia verkostoja (mm. niittyverkosto ja kaupunkipurot osana siniverkostoa) yleiskaavan ja metsäverkostaselvityksen pohjalta.	2019 alkaen	KAMU, ASKA, YMPA	Viherverkostotarkastelut osana kaavoitusta	Helsingin metsä- ja puustoisien verkoston selvitys ja suunnitelma verkoston runko- ja alueellisten yhteyksien kehittämiseksi 2019 valmistuu helmikuussa 2020. Helsingin liito-oravaverkostosuunnitelma 2019 valmistui. Verkostojen kehitettävistä kohteista laaditaan hanke-ehdotukset. Niittyverkostaselvitys alkaa ja pienvesiohjelman päivitystä valmistellaan 2020.
55	Laaditaan rakennettujen viheralueiden monimuotoisuuden lisäämisen ohje suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon (Göteborgin malli). Etsitään rakennetun vihreän kehittämiseksi suunnitteluratkaisuja, jotka tähtäävät monimuotoisuuden lisäämisen lisäksi hulevesien hallinnan parantamiseen ja lämpösaarekilmien ehkäisyyn.	2019 alkaen	KAMU, LIKE, RYA	Ohjeen valmistuminen, kohteiden toteutuminen	Ohjeen teko kirjattu uuteen LUMO-ohjelmaan toimenpiteeksi, työtä ei ole vielä käynnistetty (alkaa 2021). Monimuotoisuuden edistämistä puistoalueilla & hulevesien luonnonmukaista hallintaa edistävä Luonnonvarakeskuksen ja Helsingin kaupungin yhteinen hanke Hulevesien kasvit ja kasvualustat 2015-2019 päättyi ja yhteenvetoraportti valmistui 2019. Tuloksia on hyödynnetty Helsingin Kaupunkikasvioppaan ja Kaupunkitilaohjeen Kasvillisuus-osion päivitystyössä.
56	Vahvistetaan osaamista puisto- ja kaupunkiympäristön monimuotoisuuden lisäämisestä. Selvitetään mahdollisuudet järjestää suunnittelukilpailu luonnon monimuotoisuutta edistävästä biotooppipohjaisesta kaupunkipuistosta esimerkiksi Hermannin rantapuistoon.	2019	KAMU, ASKA	Saadut kokemukset	Kilpailun järjestämisen tarkoituksenmukaisuutta, ajankohtaa ja paikkaa selvitetään edelleen, sovitetaan Hermanninrannan asemakaavoituksen ja muun suunnittelun aikatauluihin.

57	Parannetaan luonnon monimuotoisuuteen vaikuttavia tekijöitä koskevan paikkatietopohjaisen lähtötiedon tuottamista ja hyödyntämistä - viheralueiden saavutettavuudesta, käyttöpaineesta, luontotyypeistä, ekosysteemipalveluista ja maiseman arvokkaista ominaispiirteistä. - iTree-hankkeen kokemusten pohjalta.	2019 alkaen	KAMU, YMPA, RYA	Lähtötietojen päivitys,	Helsingin uhanalaisia luontotyyppisiä on kartoitettu. Viheralueiden saavutettavuutta ja käyttöpainetta mittaava paikkatietopohjainen työkalu valmistui. iTree-hanke jatkuu 2021 asti, jolloin raportointitietoa on saatavilla.
58	Edistetään purojen ja lampien kunnostamista.	2019 alkaen	RYA, KAMU, YMPA	Kunnostettujen lampien ja puometrien määrä	Toimitettu materiaaleja vapaaehtoisten purokunnostustalkoisiin mm. Mätäjoella, Haaganpurolla, Longinojalla, Mustapurolla ja Mellunmäenpurolla. Myös suunnitteluhankkeissa on ollut mukana puroihin liittyvää kunnostusta. Hallituksen kärkihankerahoituksella toteutettiin biosuodatusallas puhdistamaan Metsäläntien pienteollisuusalueen hulevesiä. Yhteistyössä WWF:n ja Virhon kanssa suunniteltiin Mätäjoella vanhan betonipadon kunnostus luonnonmukaisemmaksi koskirakenteeksi. Toteutus 2020.
TERVEELLINEN KAUPUNKIYMPÄRISTÖ					
60	Kehitetään työmaiden pölynhallintaa (ulkotilat) mittaamalla pitoisuuksia ja selvittämällä eri keinoja pölynhallinnan parantamiseen. Päivitetään ohjeistusta urakoiden hallintaan ja työmaiden luvitukseen. Lisätään koulutusta.	2019 alkaen	YMPA, LIKE, KAMU, RAKE, ASPA	Selvityksen tulokset, päivitykset, asiakirjat	Aluerakentamisen valvontaprojekti jatkui 2019. HSY:n mittausasema Jätkäsaarella, mittaa työmaiden hiukkaspitoisuuksia. Viestintää PM10 raja-arvon ylityksistä ja kastelusta tehostettu. Pölyntorjuntamääräyksistä tehty tiedotteita kohderyhmille RAVA:n uutiskirjeessä ja lisätty myös kotisivuille.
61	Jatketaan selvitystä meritäytöissä käytettävän louheen roskaisuuden vähentämiseksi sekä lumen merikaadon roskaamisen vähentämiseksi, mukaan lukien mikromuovit.	2019 alkaen	ROHA, RAKE, KEPA	Selvitykset ratkaisuista, huomiointi hankinnoissa	Selvitys valmistui 2018, jonka jälkeen mahdollisuuksista keskusteltiin palvelun toimittajien kanssa. Meritäyttöjen aiheuttamat roskat estetään verhoihin ja penkereihin ja seurataan indikaattorirantojen roskaisuutta.
62	Ilmanlaadun ja melun hallintaa parannetaan viemällä tehokkaaksi arvioituja ilmasuojelusuunnitelman ja meluntorjunnan toimenpideohjelman toimenpiteitä käytäntöön, kuten edistämällä kitkarenkaiden käyttöä Helsingissä.	2019 alkaen	KYMP	Toimenpiteiden toteutuminen	Kaikki ohjelmien toimenpiteet pyritään viemään käytäntöön. Mm. vuonna 2019 MAKKA on laatinut ohjeen kaavoituksen meluselvitysten laadun varmistamiseksi. RAVA on laatinut pks-yhteistyönä ohjekortteja melun huomioimisesta hankkeissa ja lupakäsittelyssä. Yhteistyötä melun ja ilmanlaadun huomioimiseksi herkissä kohteissa on tehostettu.
63	Perustetaan Roskaverkosto, jonka tavoitteena on välittää tietoa, kehittää toimintoja, jotka ennalta ehkäisevät roskaantumista (mm. rakennushankkeissa) ja parantavat roskaisuuden seuranta kaupunkissa. Verkostoon kutsutaan Stara ja Suomenlinnan hoitokunta sekä muut oleelliset yhteistyötahot.	2019	KEPA/YMPA	Verkoston luominen, roskaisuus	Keskustelut aloitettu.
64	Tuetaan ilmaisia kaupunginosatapahtumia (n. 10 000 henkilön tapahtuma) roskaantumisen ja muiden lieveilmiöiden ehkäisyssä. Pilottina toimivat kokemukset muun muassa Kallio Blockpartysta. Päivitetään tapahtumien ympäristökriteerit.	2019 alkaen	YLPI (resurssit), YMPA (kriteerit), ASPA	Kriteerit voimassa 2019 kesällä	Vanhoja kriteerejä on päivitetty vuonna 2019 ja julkaistaan osana kaupungin vastuullisuusperiaatteita 2020. Siisti tapahtuma -oppaan päivitys aloitettu 2019 loppuvuonna. Lisäksi on julkaistu erillinen jätteopas tapahtumille ja tapahtumia koskevat kohdat uusista jätahuoltomääräyksistä on pyritty päivittämään materiaaleihin.

	TYÖKALUT				
65	Viherkattolinjaus otetaan KYMP:ssä käyttöön ja toteutetaan sen tavoitteita muun muassa asemakaavamääräyksissä ja kaupungin omista rakennushankkeissa. Toteutumista seurataan KYMP-tasolla osana ympäristöraportointia.	2019 alkaen	MAKA, RYA, PALU, KEPA	Toteutuneiden kohteiden lukumäärä ja pinta-ala	Viherkattolinjauksen käyttöönotosta ei ole tehty KYMP:ssä päätöstä. Viherkattojen rakentamista edistetään asemakaavoissa lähinnä viherkerrointa käyttämällä, mutta myös suoria viherkattomääräyksiä käytetään poikkeustapauksissa. Seurantatietoa toteutuneista kohteista on saatavilla rakennusvalvontapalveluista.
	MAANKÄYTÖN JA KAUPUNKITILAN KÄYTTÖ	Aikataulu	Vastuut	Mittari	
68	Yleiskaavan toteuttamishjelmassa mainitut laadulliset ympäristötekijät huomioidaan jatkosuunnittelussa: esimerkiksi linjaus uusien laajojen projektialueiden hiilineutraaliuden ja ilmastoviisauden edelläkävijyydestä (Vihdintien ja Huopalahdentien bulevardikaupunki, Tuusulan väylän bulevardi, Malmin lentokenttä ja Viima-raitiotiekäytävä).	jatkuva	ASKA, MYLE, KAMU, LIKE	Tehty/ei tehty	Yksi Vihdintien ja Huopalahden bulevardikaupungin suunnittelun lähtöperiaatteista on laatia Helsingin ilmastoviisain alue sekä ilmaston muutoksen että resilienssin kannalta. Käynnistetty selvitys maailmännön hyödyntämisestä alueellisesti sekä Tuusulanväylän että Vihdin- ja Huopalahdentien alueella. Laadittu selvitys Malmin lentokentän alueen hiilineutraaliuden saavuttamiseksi. Käynnistetty selvitykset Vartiokylänlahden uusiutuvan energian ratkaisujen edellytyksistä ja rakentamisen CO2-päästöistä. Vrt. myös toimenpide 27.
69	Asemakaavamäärästyössä huomioidaan ekologista kestävyttä lisäävät määräykset. Lisätään ja varmistetaan monimuotoisuutta ja ekologisia yhteyksiä vahvistavia määräyksiä sekä yleisillä alueilla että korttelialueilla. Viherkerrointa käytetään soveltuvissa kohteissa asemakaavoituksen työkaluna.	2019 alkaen	ASKA, KAMU	Hanketason seuranta	Kaavamääräysohjeistus on otettu käyttöön 8/2019. Kaavamerkintäohjeistus on otettu käyttöön 1/2020.
70	Ympäristönäkökohdat otetaan huomioon kaavoituksessa, tontinluovutuksessa ja rakennuslupia myönnettäessä sekä huomioidaan toimialan ydinprosessityössä.	2019 alkaen	MAKA, RYA, PALU, prosessi-omistajat		Kaupunkitila-ydinprosessiryhmässä on pohdittu ympäristöasioiden kannalta myös ongelmakohtia ja mittareita.
71	Kaavamääräyspankkiin sisällytetään keinovalikoima toimialan ympäristötavoitteita toteuttavia kaavamääräyksiä, joiden ei voida arvioida nopeasti vanhentuvan ja jotka mahdollistavat jouston koskien tontinluovutusta ja seuraavia suunnittelu- ja toteutusvaiheita sekä erilaisia kokeiluja ja uusia teknologioita tavoitteisiin pääsemiseksi.	2019	ASKA MYLE KAMU, KEPA, YMPA	Tehty / ei tehty	Kaavamääräysohjeistus on otettu käyttöön 8/2019. Kaavamerkintäohjeistus on otettu käyttöön 1/2020.
72	Laaditaan alueellisia kehittämissuunnitelmia (yleiskaavan ja asemakaavan välinen suunnitelmataso), jossa tarkemmin määritellään yleiskaavan, strategian, ilmastotavoitteiden sekä ympäristösuojelun osa-alueohjelmien mukaisia suunnitteluratkaisuja. Huomioidaan tilavaraukset ilmastomuutoksen hillinnän ja sopeutumisen toimille sekä teknisille toiminnoille kaupungin toimivuuden takaamiseksi. Suunnittelun yhteydessä laaditaan alueellisen liikennejärjestelmän periaatteet. Vuonna 2025 tehdään arviointi uuden suunnitelmatason hyödyistä.	2019 alkaen	ASKA, MYLE, KAMU, LIKE ja YMPA	Alueellisten kehittämissuunnitelmien laatu ja hyödyntäminen. KEKO:n käyttöönotto	Neljä aluekehityskuvaustyötä tehty. Kuvatut tavoitteet mukana vaihtelevalla painoarvolla. Työssä on käytetty KEKO-kaavoituksen ekolaskuria.

	TONTINLUOVUTUS	Aikataulu	Vastuut	Mittari	
73	Kehitetään tontinluovutusehtoja ja tontinluovutuskilpailujen malliasiakirjoja huomioimaan ympäristönäkökohdat (etenkin älykkäät energiaratkaisut ja elinkaarikestävyys) nykyistä paremmin.	2019 alkaen	MAKE , yhteistyössä YMPA	Katselmointi, kehitystarpeet, jatkotoimenpiteet	Asuntotuotantoon luovutettavien tonttien osalta on aloitettu valmistelut siirtymiseksi edellyttämään asuntohankkeilta A-energiatehokkuusluokkaa. Vaatimus on otettu valmistelun lähtökohdaksi uusissa laatukilpailuissa.
	LIIKENNESUUNNITTELU	Aikataulu	Vastuut	Mittari	
74	Kehitetään liikenteen laadullisia mittareita yhteistyössä maankäytön suunnittelun kanssa.	2019 alkaen	LIKE , yhteistyössä MYLE, YMPA ja KEPA	Laadullisen mittariston valmistuminen ja käyt-töönotto	Käynnissä, laajennettua hankearviointia ja sen kriteeristöä on kehitetty eri liikennehankkeissa, mm. Länsi-Helsingin raitioteiden suunnittelussa, Länsisataman liikenneyhteyksien suunnittelussa.
	RAKENNUSHANKKEIDEN HANKKEISTAMINEN JA SUUNNITTELU	Aikataulu	Vastuut	Mittari	
75	Varmistetaan tilahankkeiden hankesuunnitelmaprosessissa ympäristötavoitteiden asettaminen hankkeelle. Lisätään yhteistyötä ylläpidon kanssa. a. Jatketaan hankesuunnitelman ympäristötavoitteiden arviointiin ja asettamiseen tähtäävän elinkaariohjauksmallin kehittämistä (toimitilat) b. Arvioidaan elinkaariohjauksmallin ja RTS-luokituksen ja muiden vastaavien mallien soveltuvuutta asuntotuotannon kohteissa.	2019	Toimitilat: ROHA, RAKE, Asunnot: ATT	Valmistuneet malli(t)	a. Elinkaariohjauksmallin käytössä kaikissa alkavissa uudishankkeissa. Version kehittäminen toimitilojen peruskorjaushankkeille käynnissä. b. RTS-luokitus tehty 7 ATT:n hankkeelle v. 2019. Yhteenveto kokemuksista ja periaatteet soveltamiselle jatkossa laaditaan kevään 2020 aikana. Seuraavaksi testataan Elinkaariohjauksmallia v. 2020.
76	Kehitetään ja otetaan käyttöön infrahankkeita ohjaavien hankeohjelmien laadintavaiheeseen sopiva malli, jonka avulla arvioidaan ja asetetaan hankkeen ympäristötavoitteet. Hankeohjelman laatiminen aloitetaan jo hankkeen aikaisessa määrittelyvaiheessa, maankäytön suunnittelun yhteydessä. Käytettävä hankeohjelmajohjausmalli päivitetään siten, että ympäristönäkökohdat tulevat asianmukaisesti huomioituiksi.	2019 alkaen	KAMU/LIKE , asiantuntija- apu KEPA, YMPA, YLPI, ROHA, MAKE	Arviointityökalun valmistuminen, päivitetty pohja ja prosessi	Aloitettu. Huomioitu hankkeiden ympäristösisältöä ohjaavan ympäristöasiakirjatyön kehittämisessä.
79	Kehitetään kiinteistöjen ylläpidon ja käyttäjän opastusta: rakennushankkeen valmistuessa räätälöidään hankekohtainen koulutuspaketti.	2019 -2020	RAKE, ROHA, YLPI	Ohjeet ja runko tilaisuudelle, tilaisuuksien lukumäärä	Ei toimenpiteitä vielä.
	URAKOIDEN YMPÄRISTÖNÄKÖKOHTIEN KEHITTÄMINEN	Aikataulu	Vastuut	Mittari	
80	Katselmoidaan yleisten alueiden ylläpidon tuotekorttien ympäristönäkökohdat ja sovitaan kehittämistarpeista muun muassa monimuotoisuuden edistämisen näkökulmasta ja kasvinsuojeluaineiden käytön vähentämisen edistämiseksi.	2019	YLPI, KEPA, YMPA	Päivitetty toimenpiteet kehittämistarpeiden mukaan	Ei toimenpiteitä vielä.
81	Edelleen kehitetään ympäristöasiakirjaa toimitilojen ja infran rakennushankkeiden suunnittelun ohjauksessa ja urakoiden kaupallisena asiakirjana muun muassa poistamalla päällekkäisyyksiä sitä sivuavien asiakirjojen osalta ja pilotoimalla työmaavaihetta.	käyttöönotto 2019	RAKE, LIKE, KAMU, Asiantuntija KEPA	Käyttöönotettu	Ympäristöasiakirjan sisältö tarkistettu hankkeita ohjaavien malliasiakirjojen osalta. Seuraavaksi työkalun muokkaaminen yksinkertaisempaan ja käytettävämpään muotoon.

82	Selvitetään jätteiden siirtoasiakirjan käytön prosessi ja ohjeistetaan niiden käyttöä ja hallintaa kaikissa toimialaa koskevissa toiminnoissa ja urakoissa.	2019 alkaen	KEPA, ROHA, YMPA, RAKE, YLPI, MAKE	Prosessi ja kehitystarpeet kuvattu, ohje annettu	Ei toimenpiteitä vielä.
83	Jatketaan yleisten alueiden ylläpidon yksityisten urakoiden hankinta-asiakirjojen ja Staran sopimuksen ympäristökriteerien kehitystyötä ja päivitetään ympäristösuunnitelmapohja.	2019 alkaen	YLPI, KEPA	Kehittyvät ympäristökriteerit	Hankintojen ja sopimuseurannan kehittämiseksi pidettiin ideointityöpaja ja jatkotoimenpiteet sovittu.
84	Yleisten alueiden ylläpidon resursseja ja osaamista tulee lisätä, jotta ympäristötavoitteiden toteuttamista ja erityisesti monimuotoisuuden lisäämistä	2019	YLPI	Vastuiden nimeäminen	Ympäristöasioita on vastuutettu eri henkilöille.
TOIMITILOJEN YLLÄPITO		Aikataulu	Vastuut	Mittari	
85	Ylläpito kartoittaa ja päivittää toimitilojen jätetilat ja – sopimukset sekä lajitteluohjeistuksen yhteistyössä toimitilojen ekotukihenkilöiden ja HSY:n kanssa. Mahdollistetaan jätejakeiden erilliskeräys.	2021 mennessä	YLPI, ROHA:n, RAKE:n ja YMPA:n avustuksella	toimenpiteiden kirjaaminen ja vienti huoltokirjaan	Jättekartoitukset aloitettiin syksyllä 2019 Kuvan kohteiden kartoituksesta. Jättesopimusten muutoksia on tehty kartoitusten perusteella, muutokset on kirjattu BEM:iin palvelupyynnönä. 2020 aloitettiin Soten kohteiden kartoitus.
86	Viedään jätetiedot uuteen BEM-huoltokirjaan: tehdään kohdekohtainen linkki HSY:n jättesopimukseen ja dokumentoidaan huoltokirjaan kaikki jäteasioihin liittyvät tiedot sekä toimenpiteet.	2021 mennessä	YLPI, ROHA:n avustuksella	Huoltokirjan päivitys	Kohdekohtaiset linkit on tehty lähes kaikkiin kohteisiin. Linkkejä lisätään jatkuvasti uusiin ja puuttuviin kohteisiin.
VALVONTA		Aikataulu	Vastuut	Mittari	
87	Tehostetaan valvonnan viranomaisten yhteistyötä. Pilotoidaan yhteistarkastuksia kohteissa, joissa siitä hyödytään.	2019-2020	PALU, YMPA ja ASPA, (RAVA)	yhteistarkastusten lukumäärä	YMPA ja RAVA ovat tehneet yhteistarkastuksia erityisesti ns. Tattarisuo –työryhmän työhön liittyen. YMPA:lla ja Alueiden käytön ja valvonnalla on yhteistyökokouksia, joissa esillä myös mahdolliset yhteistarkastukset.
88	Kehitetään lausuntomenettelyä Lupapisteessä. - pilaantuneet maat - meluilmoituksen tarve - hulevesisuunnitelmat - muut ympäristöasiat, mm. valosaaste - aloituskokoukseen osallistuminen, kutsu ja katselmukset	alkaen 2019	RAVA, YMPA	Lupapisteen raportointi, katselmukset ja lausunnot	Käynnissä.
89	Hankitaan ympäristönsuojelun paikkatietopohjainen tietojärjestelmä.	2019	YMPA		Vaatumuskartoitus ja käsitekartta tehty 2019. Hankinta siirtynyt 2020.
Alueiden käyttö		Aikataulu	Vastuut	Mittari	
91	Parannetaan tilapäisten liikennejärjestelyjen sujuvuutta kaikilla liikkumisen muodoilla ja esteettömyys huomioiden.	jatkuvaa	LIKE	Laadullinen arviointi	Osana katutöiden työmaa-aikaisten haittojen vähentämistä: haittojen hallintaa

Helsinki-tasoiset indikaattorit

Helsingin alueen kasvihuonekaasupäästöt laskevat 30 % vuoden 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä (strategiaohjelma 2013–2016), 60% vuoteen 2030 mennessä ja Helsinki on hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä (strategiaohjelma 2017-2021)	-26 %
Kaupungin oman toiminnan (julkiset rakennukset, ajoneuvot, katuvalot) energiansäästö 61 GWh (KETS 2017–2025)	11 GWh (18% tavoitteesta)
Typidioksidin vuosikeskiarvo Mannerheimintien mittausasemalla ei ylitä 40 µg/m ³ (EU-direktiivi)	25 µg/m ³
Hengitettävien hiukkasten raja-arvotason ylittävien päivien määrä Helsingissä Mannerheimintien mittausasemalla on max 35 päivää vuodessa (EU-direktiivi)	15 kpl/a
Kestävien liikennemuotojen kulkumuoto-osuutta kasvatetaan (kaupunkistrategia 2017-2021)	77 %
Helsingin tieliikenteen hiilidioksidipäästöt laskevat 20 % vuodesta 1990 vuoteen 2030 mennessä (pääkaupunkiseudun ilmastostrategia) ja liikenteen khk-päästöt 67 % vuoteen 2035 mennessä (HNN2035)	-11 %
Pyöräilyn kulkutapaosuus on 15 % vuoteen 2020 mennessä (Brysselin julistus 2009)	9 %
Melusteitä rakennetaan nykyisen maankäytön suojaksi meluntorjunnan toimintasuunnitelmassa esitetyn mukaisesti	0 m
Melua vaimentavia päällysteitä käytetään meluntorjunnan toimintasuunnitelmassa esitetyn mukaisesti	650 m
Luonnonsuojelualueiden osuus maa-alasta (Helsingin luonnonsuojeluohjelma 2015–2024)	2,20 %
Vettä läpäisevien alueiden pinta-ala Helsingissä (Helsingin kaupungin hulevesiohjelma)	60 % (2015)
Hankintakriteerien osuus tuotteiden ja palveluiden kilpailutuksissa	28 %

vihreä= Tavoite toteutunut tai toteutumassa

keltainen = Tavoitteen toteutuminen etenee oikeaan suuntaan

punainen = Tavoitteen saavuttaminen on haasteellista